

Helse- og omsorgsdepartementet
Teatergata 9,
Pb. 8011 Dep.
0030 Oslo

Dato: 02.01.2013
Arkiv: 231
Journal: 298/12

Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten.

Norsk Ergoterapeutforbund synes det er svært positivt at det foreslås endringer i pasient- og brukerrettighetsloven slik at det kan treffes vedtak for anvendelse av varslings- og lokaliseringsteknologi. Dagens fragmenterte regelverk bidrar til at kommuner vegrer seg for å ta i bruk velferdsteknologi. Norsk Ergoterapeutforbund er enig i beskrivelsene av utfordringene og løsningene knyttet til bruk av velferdsteknologi, slik de er beskrevet i NOU 2011:11. Der står det blant annet at "Ved innføring av ny teknologi utgjør selve teknologien bare ca 20 % av de endringene som blir satt i verk. Det meste dreier seg om arbeidsformer og organisering." I tillegg til tydelige juridiske føringer, er det et stort behov for oppbygging av kunnskapsbasert praksis og tjenestedesign (varslingsarkitektur) for å nyttiggjøre varslings- og lokaliseringsteknologi.

Varslings- og lokaliseringsteknologi (velferdsteknologi) er virkemidler som støtter selvstendig liv, gir trygghet til pasienter/brukere og deres pårørende, samt økt kvalitet i tjenestene. Velferdsteknologi kan dermed være en forutsetning for å mestre eget hverdagsliv. Flere eldre skal, og vil, bo hjemme så lenge som mulig. Samtidig er det et faktum at selv om yngre personer med funksjonsnedsettelse er i mindretall, har de behov for flere timer tjenester i hjemmet enn gruppen eldre har. Varslings- og lokaliseringsteknologi må tas i bruk for å imøtekomme behovene til dagens og fremtidens brukere av helse- og omsorgstjenester. Sammen med tverrfaglig innsats i hjemmet, kan bruk av velferdsteknologi utsette behov for pleietjenester og for plass i institusjon. Dette er i tråd med befolkningens ønsker og gir samfunnet økonomiske gevinster.

Alternativene til bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi er ofte mer inngripende og uverdige enn teknologiene. Låste dører, hyppige tilsyn og innskrenket bevegelsesradius er ofte uverdige og gir ikke rom for selvstendighet og deltakelse i hverdagslivets aktiviteter.

Norsk Ergoterapeutforbund mener at ved å legge enkeltvedtak til grunn for bruken av varslings- og lokaliseringsteknologi kan dokumentasjon og etterprøvnbarhet av avgjørelsene sikres. Vi er videre opptatt av at behov for varslings- og lokaliseringsteknologi må kunne avdekkes uten at personen mottar helsetjenester i hjemmet i utgangspunktet. Det kan være tilfeller der velferdsteknologi er eneste tiltak innen helsetjenester i hjemmet. Dette setter krav til tverrfaglig bemanning i helse- og omsorgstjenestene, med ansatte som har kompetanse på varslings- og lokaliseringsteknologi.

Ergoterapeuters kompetanser og metodikk i undersøkelse og vurdering av behov for tekniske hjelpemidler kan overføres og utnyttes når kommuner etablerer velferdsteknologiske løsninger, både på system- og individnivå.

Norsk Ergoterapeutforbund mener at det ikke er mulig å etablere "trygghetspakker" som skal passe alle. Den enkeltes utfordringer må vurderes individuelt av fagpersoner som har kunnskaper utover teknologiske løsninger. Ergoterapeuter har kompetanse om sammenhengen mellom person og teknologi, deltar i helhetlige vurderinger, tilpassing av teknologiene og i opplæring av bruker og pårørende. Ergoterapeuters klientsentrerte tilnærming er godt egnet til å kartlegge hvem som er egnet for og motivert til å ta i bruk velferdsteknologi, og i hvilke tilfeller det kan supplere menneskelig omsorg og støtte.

Varslings- og lokaliseringsteknologi kan bidra til selvstendig liv i eget hjem, og til at ressursene i helse- og omsorgstjenestene rettes mot de brukerne som trenger det mest, og slik at alle får oppleve mestring, trygghet og verdig liv i eget hjem. Velferdsteknologi er ett av flere tiltak og vurdering av behov for støtte i hverdagen må baseres på faglige vurderinger, med utgangspunkt i brukerens motivasjon og ønsker for eget hverdagsliv.

Norsk Ergoterapeutforbund støtter forslagene til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven for å optimalisere bruken av varslings- og lokaliseringsteknologi på en juridisk og faglig forsvarlig måte.

For Norsk Ergoterapeutforbund

Mette Kolsrud
Forbundsleder

Toril Laberg
Generalsekretær/Fagsjef